

kende, at der er Forskel paa store Sager og paa smaa Sager; jeg erkender, det er Forskel paa noget, som har en saa stor Samfundsinteresse som at bevilge 2,000 Kroner til en eller anden Litterat, og saa faadanne Bagateller som Jærnbaneanlæg til et Beløb af 20, 30—40 Millioner Kroner, der omfatte næsten Halvdelen af Landet og have til Formaal at fremme hele Landets Produktionssevne. Jeg vil erkende, at der er Forskel paa Kong Salomons Sager og paa Smaafolks Sager, saa det undrer mig slet ikke, at det ærede Medlem stiller sig noget kølig og ligegyldig over for den Slags Ting og i det hele taget behandler dem som Genstande for Fastelavnsløjer. Jeg tror dog, at i Virkeligheden Alle, som have Sans for Landets almindelige Interesser, maa være enige om, at det er et godt og glædeligt Skridt fremad, der er gjort ved dette Forslag, idet som sagt hele Tinget herved har forpligtet sig til nu at tage Jærnbanesagen op. Tinget har erkendt, at det er ikke lokale Spørgsmaal, som man fra et overlegent Standpunkt kan smile ad, men at det er en virkelig Statsinteresse, det drejer sig om her.

Foruden det ærede Medlem fra Langeland er der ogsaa en anden Undtagelse, det er det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling), der har et underligt Begreb om de Ting, Staten skal interessere sig for. Det ærede Medlem har en Inddeling af Jærnbaner, hvorefter den ene Gruppe af Jærnbaner er Statssager, den anden Gruppe Lokalsager. Jeg begriber aldeles ikke denne Inddeling, jeg kan forstaa det, saaledes som den ærede Minister udviklede, at der er Forskel paa store gennemgaaende Linier, der have Interesse for den gennemgaaende Trafik, og paa de mindre affidseliggende Jærnbaneanlæg, der nærmest kun have vedkommende Egns Løb for Øje. Det vilde være ganske ubilligt, om man forlangte, at Beboerne mellem Sorø og Ringsted skulde befoste en Bane, der har Interesse for den gennemgaaende Trafik, medens det er ret naturligt, at en Jærnbane, der kun har Interesse for en enkelt Egn, i højere Grad maa paahvile selve Egnens Befolkning, men ellers forekommer det mig ret begrebsforvirrende, naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds mener, at disse Sager ikke ere Statssager og ikke have almindelig Statsinteresse. De have det jo indirekte derigennem, at alle de Egne, som her ønske at faa Jærnbaner, have været med til at udrede 150 Mill. Kr., som være nuværende Statsbaner have kostet, og derigennem have erhvervet sig et naturligt

og berettiget Krav paa ogsaa at faa en Part af Statskassens Midler til Jærnbaner. Men selvfølgelig har det ogsaa direkte Interesse. D'Hrr., som se den Fortegnelse igennem over de 15 Jærnbaner, der foreslaas, ville let se, at disse Jærnbaner ikke alene ere af Interesse for vedkommende Egne, men ogsaa ville tilføre det bestaaende Jærnbanenet, og navnlig Statsbanerne, en meget betydelig Trafik. Flere af disse Baner ville i meget betydelig Grad blive, hvad man kalder Jødebaner, for Statsbanerne. Vaade indirekte og direkte forekommer det mig altsaa, at disse saakaldte lokale Baner principmæssig og lige over for Statskassen i Virkeligheden repræsentere Statsinteresser lige saa vel som de Baner, Staten tidligere har anlagt, og jeg haaber, at den Erkendelse af Banernes Betydning, som nu foreligger her gennem dette Forslag, vil blive staaende og vil forpligte Tinget til ikke at forlade denne Sag, inden den er bragt til et Resultat.

Nu har jeg vel hørt sige, at det vigtigste af det, der skulde staa her i Forslaget, mangler, og det var navnlig de ærede Medlemmer fra Langeland og Ribe, der savnede noget. Jeg skal ikke komme videre ind paa denne Sag, efter at jeg har hørt den ærede Ordfører for Forslagsstillerne i Dag. Det forundrede ogsaa mig noget, at det ærede Medlem fra Langeland og hans Gesfreiter fra Ribe udtalte sig, som de gjorde, om Statslaansparagraffen. Jeg ser noget anderledes paa denne Sag. Det forekommer mig, at d'Hrr. af dette Ting, der repræsentere alle Partier, ikke kunne komme med et Forslag om Jærnbaner uden Statslaan, uden at de derved til en vis Grad forpligte sig. Vi have her faaet en Anerkendelse fra ordførende Mænd fra alle Sider af, at man kan anlægge Jærnbaner, hvortil Halvdelen tilskydes fra Statskassen, uden at der er Tale om Statslaan. Jeg tror, at d'Hrr., som bagefter ville reservere sig, ville i ikke ringe Grad være forpligtede ved det Forslag, de have fremlagt her. Som det ligger her, er det et offentligt Aktstykke, og hvad der kan ligge bagved af private Forbehold osv., vedkommer os ikke paa dette Standpunkt, det er muligt, at det senere finder offentligt Udtryk. Det er altsaa et offentligt Aktstykke, understrevet af Repræsentanter for alle Partier i dette Ting, som sagt undtagen et enkelt, i hvilket de erkende, at der kan blive bygget ca. 100 Mill Jærnbaner med Statstilskud af Halvdelen af Omkostningerne, uden at d'Hrr. have forlangt Statslaan. Jeg tror, at d'Hrr. af Højre kunne forbeholde sig saa meget, de ville, under Forhandlingerne,